

Za boljše zdravje in zmanjšanje neenakosti v zdravju otrok in mladostnikov

Usmeritve in pristopi za novi preventivni program za otroke in mladostnike – program ZDAJ.

Nosilec projekta: Nacionalni inštitut za javno zdravje

Vodja DS1: Polonca Truden-Dobrin

Rezultati projekta

DS 1 Otroci in mladostniki

- strokovne podlage za nadgrajeni preventivni program v zdravstvenem varstvu otrok in mladostnikov
- izgrajene kapacitete v preventivnem zdravstvenem varstvu otrok in mladostnikov.

Otroci in mladostniki v središču

– partnerstvo:

Predlogi za novosti v preventivenem programu

**Zdravje in zdravstveno
varstvo otrok in mladostnikov**

Ocena stanja in ocena potreb

Novosti, izboljšave in integracija

ZDAJ.

Preventivni program za otroke in mladostnike

Anamneza &
Pregled

Meritve

Presejanja

Laboratorijske
preiskave

Cepljenje

Individualno
zdravstveno
vzgojno svetovanje

Skupinska vzgoja za
zdravje

Pilotno testiranje (testiranje izvedljivosti):

Pilotna intervencija	ZD Celje	ZD Sevnica	ZD Vrhnika	Murska Sobota
Šola za bodoče starše				
Patronažno preventivno varstvo novorojenčka in otročnice				
Šola za že starše				
Meritve in vprašalniki pri preventivnem pregledu predšolskega otroka, šolarja in dijaka				
Vzgoja za zdravje v šolah				
PUM				

ZDAJ. za mlade v PUM

- ✓ Ocena potreb
  - ✓ Identifikacija sistemskih vrzeli in vzpostavitev ciljanih ukrepov za ranljive skupine mladostnikov
  - ✓ Vzpostavitev medsektorskega in interdisciplinarnega povezovanja (PUM, zdravstvo, sociala, lokalna skupnost)
  - ✓ Razvoj modela in vzpostavitev inovativnega programa za mladostnike
  - ✓ Prilagoditev programa potrebam uporabnikov.
  - ✓ Priprava načrta za skupino in pristopi za podporo zdravemu življenjskemu slogu (zdrava prehrana, gibanje in telesna dejavnost, psihološki vidiki – samopodoba, zmanjševanje stigmatizacije in preprečevanje motenj hranjenja, tvegana vedenja, spolnost in reproduktivno zdravje)
  - ✓ **Pilotno testiranje**
  - ✓ **Evalvacija**
  - ✓ **Uspodbujanje za mentorje PUM, izvajalce preventivnega programa za otroke in mladostnike ter predstavnike območnih enot NIJZ v Zrečah**
- 8.10.2015**

ZDAJ. za mlade v PUM

- Vzpostavitev medsektorskega in interdisciplinarnega povezovanja (PUM, zdravstvo, sociala, lokalna skupnost)
- Podpora zdravemu življenjskemu slogu
  - Priprava načrta za skupino in pristopi
  - Prehrana
  - Gibanje in telesna dejavnost
  - Psihološki vidiki – samopodoba, zmanjševanje stigmatizacije in preprečevanje motenj hranjenja
  - Tvegana vedenja
  - Spolnost in reproduktivno zdravje.
- Prilagoditev programa potrebam uporabnikov
- Preventivni pregled
- Izbira osebnega zdravnika, ginekologa.

Preventivni tim za otroke in mladostnike

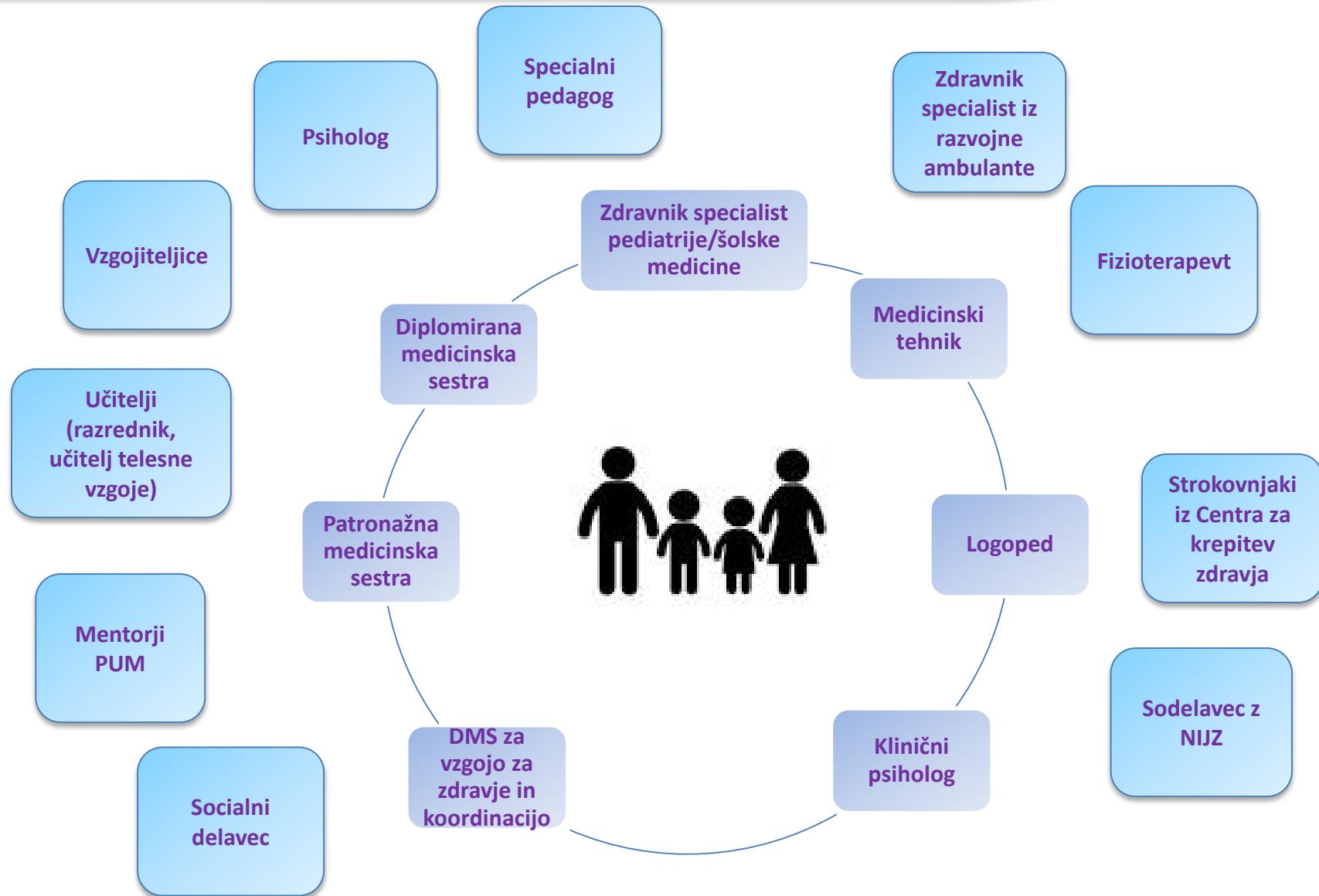
Preventivni tim za otroke in mladostnike - partnerstvo in medsektorsko sodelovanje

-
- ✓ Povezave med zdravstvenimi strokovnjaki znotraj ZD in s koncesionarji
  - ✓ Povezave med preventivnim timom za otroke in mladostnike in vrtci oz. šolami, lokalno skupnostjo
  - ✓ Povezave med izvajalci preventivnega programa in OE NIJZ.
  - ✓ Povezave med ravnimi zdravstvenega varstva in službami

Partnerstvo za vključenost in zmanjševanje neenakosti

Preventivni tim za otroke in mladostnike - partnerstvo in medsektorsko sodelovanje

Predlagani koledar preventivnega programa

- Prenatalni obisk za izbiro osebnega pediatra in dogovor s patronažno sestro
- Novorojenček:
  - Preventivni program v porodnišnici
  - Obiski patronažni sestre (univerzalni in podaljšana intervencija)
- Predšolski otrok:
  - 1.,3., 6., 9.,12., 18.mesec, 3 leta, 4,5 let
- Šolar:
  - Individualni pregled pred vstopom v šolo, 2., 4., 6. , 8. razred
- Dijak:
  - 1. in 3. letnik.

Predlagane novosti in izboljšave preventivnega programa I

- Vzpostavitev preventivnega tima za otroke in mladostnike in povezavo med osebjem v timu – integrirani pristop
- Krepitev zaupanja med starši in zdravstvenim varstvom na primarni ravni s kontinuirano skrbjo in odzivnim načinom dela preventivnega tima
- Krepitev povezav med timom in vrtci ter šolami, povezava z lokalno skupnostjo
- Programi za osipnike – povečanje vključenosti ciljne populacije
- Informacijska podpora – tehnična podlaga za izboljšanje dela in nove pristope (npr. obvladovanje problema čezmerne telesne teže in zmanjšane telesne zmogljivosti), izmenjava podatkov med zdravstvenimi strokovnjaki.

Predlagane novosti in izboljšave preventivnega programa II

- **Vključenost staršev v obiske šolarjev v 2. in 4. razredu**
- **Povečanje odzivnosti na zdravstvene probleme mladostnikov z uporabo vprašalnikov za anamnezo in povečanje obsega ključnih informacij za opredelitev kliničnega problema**
- **Algoritmi za opredelitev intervencij in stopenjska obravnavi otrok in mladostnikov**
- **Sodelovanje z vrtcem in šolo za zagotovitev učinkovitega šolskega okolja za varovanje in krepitev zdravja na področju zdrave prehrane, telesne dejavnosti in duševnega zdravja.**
- **Opredelitev programa za dijake, ki se šolajo izven kraja bivanja.**

PROJEKT:
»ZA BOLJŠE ZDRAVJE IN ZMANJŠANJE NEENAKOSTI V ZDRAVJU«

DELOVNI SKLOP:

Nadzajenji preventivni program v zdravstvenem varstvu otrok in mladostnikov

DOKUMENT /»
KOMUNIKACIJSKE SMERNICE IN IZHODIŠČA ZA KOMUNIKACIJE
PROGRAMA PREVENTIVNEGA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA OTROK IN
MLADOSTNIKOV

November 2014

Komunikacijske smernice in izhodišča za komunikacijo preventivnega programa

Poimenovanje in vizualna identiteta programa

ZDRAVJE DANES ZA JUTRI

ZDAJ.

Poimenovanje in vizualna identiteta programa

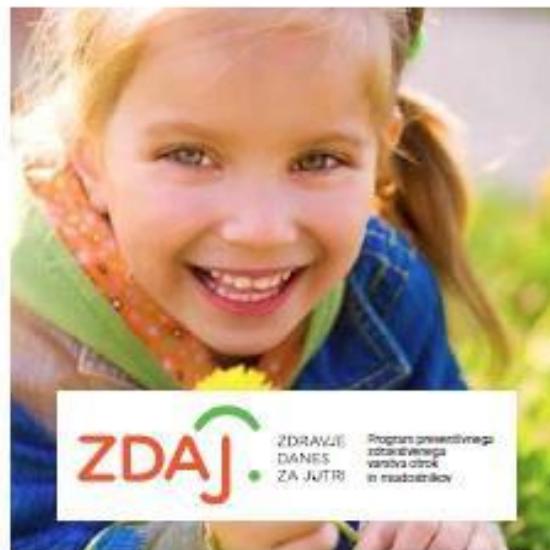
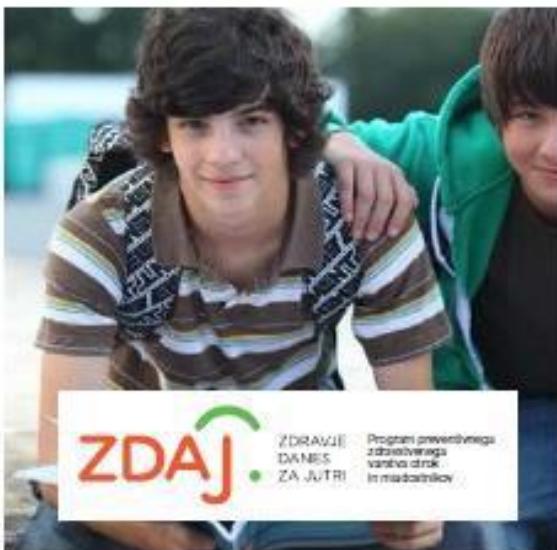

LOGOTIP NA MAJICI

Poimenovanje in vizualna identiteta programa

ZDRAVJE DANES ZA JUTRI

Vsebinska struktura spletnne strani

CILJI SPLETNE STRANI

- Na enem mestu zbrati **vse informacije o Preventivnem programu za otroke in mladostnike** (kaj preventivni pregledi obsegajo, kako potekajo, kje potekajo). Spletna stran bo uporabnikom nudila popolne informacije o programu ZDAJ. Mreža izvajalcev, povezave med ZD, koncesionarji, vrtci in šolami.
- Uporabnike **spodbuditi k zdravemu načinu življenja, razmišljanja in preventivnemu ravnanju na področju zdravja.**
- Prispevati h **grajenju in zavedanju vrednot pozitivnega starševstva.**

**ZDRAVJE
DANES
ZA JUTRI**

V središču

Predstavitev programa ZDAJ.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscingelit. Duis tellus. Donec ante dolor, iaculis nec, gravidaac, cursus in, eros. >

Kam in kdaj na pregled?

Lorem Ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscingelit. Duis tellus. Donec ante dolor, iaculis nec, gravidaac, cursus in, eros. >

Spletna svetovalnica za mladostnike To sem jaz

Lorem Ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscingelit. Duis tellus. Donec ante dolor, iaculis nec, gravidaac, cursus in, eros. >

Za zdrav začetek - kam in kdaj na pregled? >

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscingelit. Duis tellus. Donec ante dolor, iaculis nec, gravidaac, cursus in, eros. >

[Pregledi za bodoče matere](#) >

[Pregledi za dojenčke](#) >

[Pregledi za otroke do 6 leta](#) >

[Pregledi za osnovnošolce](#) >

[Pregledi za mladostnike do 19. leta](#) >

[Pogosta vprašanja in odgovori](#) >

[Poišči zdravnika/
zdravstveno ustanovo](#) >

[Vprašaj zdravnika/
svetovalca](#) >

**Predlog vsebinske
strukture vstopne
strani**

Delo na projektu:

Nadaljnji koraki - delovne skupine:

- Priprava programa (smernice z algoritmi ukrepanja, opredelitev intervencij pri povečanem tveganju)
- Opredelitev vsebin za zajem podatkov in pripravo arhetipov (definicije, klasifikacije) ? **Spremembe glede dogovora z MZ**
- Pregled rezultatov evalvacije in prilagoditve intervencij na podlagi evalvacije
- Priprava kazalnikov za spremljanje in evalvacijo preventivnega programa
- Priprava sistema upravljanja preventivnega programa
- Priprava zaključnih izdelkov
- Komunikacija z deležniki in ciljnimi javnostmi
- Priprava poročil.

Nadaljnji koraki – Komunikacija z deležniki in ciljnimi javnostmi – november 2015:

- **Priprava in izvedba srečanja DS1 24.11.2015:**
  - preprečevanju in obravnavi čezmerne telesne teže in debelosti pri otrocih in mladostnikih v preventivnem programu
  - motivacijski intervju kot orodje za spremembo življenjskega sloga,
  - predlog koledarja preventivnega programa
  - upravljanje programa ZDAJ za doseganje javnozdravstvenih ciljev
- **Usposabljanja za spremljanje in evalvacijo preventivnih programov**
- **Predstavitev in diskusija na Sekciji za neonatologijo**

Nadaljnji koraki – Komunikacija z deležniki in ciljnimi javnostmi:

- Skupno strokovno srečanje s Sekcijo za pediatrijo in Sekcijo za šolsko medicino
- Srečanja z otroki, mladostniki in starši (januar-marec 2015)
- Delovni sestanki in srečanja (usmerjevalni odbor projekta, ZZZS, Združenje zavodov, Varuhinja človekovih pravic, Informacijska pooblaščenka, strokovna združenja zdravnikov, Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov, Zbornica kliničnih psihologov, Strokovno združenje zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije, Zveza aktivov svetov staršev Slovenije, NVO...)
- Zaključno projektno srečanje marec 2016.